

С Т А Н О В И Щ Е

От доц. д-р Иван Кръстев,
член на научно жури за присъждане на ОНС “Доктор”
Професионално направление 3.2. “Психология”

На дисертационния труд:

„ЕМОЦИОНАЛНА ИНТЕЛИГЕНТНОСТ И АКАДЕМИЧНА УСПЕВАЕМОСТ ПРИ СИБЛИНГИ С ТИПИЧЕН РАСТЕЖ И ПРИ ТЕЗИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ“

С автор: **Исмине Ангелики Кавелиду** – докторант в Катедра
“Психология”, докторска програма „Педагогическа и възрастова
психология“ към Философски факултет – ЮЗУ “Неофит Рилски”

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА И ДОКТОРАНТА

Процедурата и представеният комплект материали са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение, както и с Правилника за развитие на академичния състав на Югозападния университет „Неофит Рилски“. Исмине Кавелиду е изпълнила всички дейности от индивидуалния си план и е отчислена с право на защита.

2. АКТУАЛНОСТ НА ПРОБЛЕМА

Докторската дисертация разглежда един безспорно важен, но недостатъчно изследван проблем в съвременното общество, въпреки своя интердисциплинарен характер и обществено значим акцент. Избраната от докторант Исмине Кавелиду тема е актуална поради факта, че представлява съчетание от няколко взаимозависими проблема, всеки от които е с уникално значение за специалното образование. В миналото интелигентността и емоциите се разглеждаха като отделни области, но през 1989 година бе публикувана статия с наименование "Емоционална

интелигентност". С този нов подход се пренасочи вниманието на учените, които започнаха да се интересуват от идеята за друг вид интелигентност, която не е свързана с интелектуалния потенциал на личността, а с емоциите. Това е значима сфера в педагогиката психологията, обхващаща разнообразни теоретични и изследователски изисквания, както и приложения в практиката, защото само интелектът не е достатъчен за предсказване на успешността на човека.

Докторантката си поставя за цел в настоящата дисертация да проучи въпроса за емоционалната интелигентност и академичния успех в началното образование сред братя и сестри с нормално развитие и тези със специални образователни потребности. По този начин докторантката иска да провери дали емоционалната интелигентност допринася да се разпознават и изразяват емоции по такъв начин, че да помагат на когнитивната обработка на информацията, да се разбират емоциите и тяхното значение, както и уменията да се контролират чувствата, за да се насърчава емоционалното и интелектуалното развитие на учениците и най-вече сред сиблинги с типичен растеж и при тези със специални образователни потребности. Това намерение е особено ценно, защото способността на хората да контролират емоциите си и способността им да разбират и да влияят върху емоциите на другите е естествен набор от умения. В резултат на това емоционалната интелигентност предвижда способността на индивида да усвоява емоционални умения по същия начин, по който способността да се усвоява когнитивно съдържание се предвижда от коефициента на интелигентност на индивида и този подход се нарича „модел, базиран на способности“.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННАТА РАЗРАБОТКА

Дисертационният труд съответства на изискванията за научна разработка. Изследователската програма има добре обмислена концептуална рамка, като са покрити изискванията за изследване с теоретична и експериментална част.

Дисертацията е разработена в обем от 207 стандартни страници, от които 174 страници основен текст, библиография с общо 153 източника и 5 приложения. Съдържанието е организирано в 3 основни глави: постановка на проблема, параметри и методология на изследването и анализ на резултатите. Следват заключение с изводи, препоръки и приноси, литература и приложения. В текста са включени 73 таблици и 2 диаграми.

В началото на дисертацията се обяснява защо изследваният проблем е от значение, като се представят ключовите аспекти на изследването - целите на проучването, специфичните параметри и критериите за оценка на данните от психологическото изследване на емоционалната интелигентност и учебната успеваемост, както и свързаните взаимодействия между тях, при деца с различни образователни нужди.

Исмини Кавелиду насочва своите изследователски интереси към изучаването на тези психологически концепции, като използва обширен и задълбочен преглед на литературата като основа за подкрепа на научните си предположения в дисертацията. Това ѝ позволява да направи свои собствени изводи и обобщения, което свидетелства за висока степен на изследователска култура на подбор и анализ на научната информация.

В своята теоретична част докторантката Исмини Кавелиду представя задълбочен обзор на темата със съсредоточаване върху

важните аспекти и точки, които са от съществено значение за установяването на основната структура и концепция на изследването.

Във втората глава на дисертационния труд се представят теоретико-експерименталните и организационните параметри на изследването, като са точно и коректно представени целта, обекта, предмета и изследователските хипотези. Задачите са разделени на две групи - изследователски и организационни. Методиките на изследването са детайлно описани, което предоставя ясна представа за последователността и обхвата на проведеното изследване. Изследователските методи са избрани компетентно и представени изчерпателно.

В третата глава се представят и обсъждат събраните данни. Представени са изчерпателни количествени и качествени анализи на различни аспекти на проблема на изследването. Резултатите са представени в таблици и графики, което улеснява тяхното възприемане и интерпретация.

Емпиричните данни потвърждават очакванията в допуснатите хипотези в началото на изследването и Исмини Кавелиду стига до изводите, че резултатите от изследването, получени от описателната статистика, показват, че разликите в резултатите за емоционална интелигентност са малки, като учениците с типичен растеж показват малко по-висок общ резултат от техните братя и сестри със специални образователни потребности. Наистина, резултатите от изследването, получени от индуктивната статистика, показват, че има статистически значима връзка между обучителните увреждания и резултата от емоционалната интелигентност. Така, резултатите от изследването потвърждават подхипотезата, че има разлики в емоционалната

интелигентност между братя и сестри с типичен растеж и тези със специални образователни потребности.

От направените анализ и обсъждане и обобщения на получените данни се вижда, че Исмини Кавелиду има компетентност за самостоятелно и точно интерпретиране на резултатите във връзка с поставената цел и заложените хипотези.

4. ПРИНОСНИ МОМЕНТИ

Намирам в изследването на Исмини Кавелиду следните приноси моменти:

✓ Първият принос на този изследователски проект е изясняването на факта, че учениците с учебни затруднения имат по-ниска емоционална интелигентност в сравнение с учениците без такива затруднения. Този резултат се потвърждава от предишни изследвания, които показват, че хората със специални образователни нужди имат по-ниски нива на емоционална интелигентност. Използването на братя и сестри, които са развити по типичен начин, като контролна група, допълнително укрепва заключенията на изследването. Тези резултати са от особено значение за учители, тъй като разкриват допълнителна информация за обучението и социалния опит на децата със специални образователни потребности.

✓ Второто откритие показва, че има силна свързаност между учебната успеваемост и затрудненията в обучението. Специално, че учениците с затруднения в ученето постигат по-слаби академични резултати от тези с нормално развитие. Това съответства на изследвания, които свързват образователните затруднения с ниски академични постижения, тъй като такива затруднения по своята същност водят до проблеми при ученето. В това изследване частично се запълва липсата на сравнителни

данни за академичните успехи на братя и сестри, където единият има специални образователни нужди, а другият - не.

✓ Установява се, че има статистически значима корелация между академичните постижения и пола, при което момчетата се представят по-лошо от момичетата. Освен това по отношение на връзка между образователните дефицити и пола, момчетата са по-склонни към такива проблеми от момичетата. Нивото на образование също играе роля в академичното представяне, като учениците от определени години имат по-ниски успехи от другите. Вида на училището, което учениците посещават, също влияе, като тези, които ходят в специални училища, често имат обучителни затруднения. Важно е да се отбележи и връзката между нивото на образование и емоционалната интелигентност, както и между пола и емоционалната интелигентност, като момичетата имат по-високи резултати. Тези заключения подсилват разбирането за децата със специални образователни нужди и тяхната връзка с училищната среда.

✓ Четвъртият принос, който следва да бъде отбелязан, е че изследването използва специализиран изследователски инструмент. Този инструмент е насочен към измерване на емоционалната интелигентност при деца в пред-юношеска възраст. Настоящото изследване представлява допълнително приложение към този въпросник, което със сигурност може да улесни по-добрата оценка на емоционалната интелигентност при децата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. Една значима тема се представя, която е от голямо значение за практиката.

2. Дисертацията е изготвена според изискванията за подобни научни изследвания, като анализът и обработката на емпирични данни са изложени подробно и коректно.
3. Авторефератът следва съдържанието на дисертационната работа и точно представя изследването, получените резултати и техния анализ.
4. В авторските публикации, свързани с темата на дисертацията, са включени релевантни научни проблеми.

Тези аргументи са основание убедено да гласувам с „ДА“ и да предложа на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Исмини Кавелиду в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, ПН 3.2. Психология, Научна област Педагогическа и възрастова психология

Дата: 11.06.2024
Благоевград

Становище от:
/доц. д-р Иван Кръстев/

O P I N I O N

By Assoc. Prof. Ivan Krastev, PhD

member of the scientific jury for awarding the ESD "Doctor"

Professional direction 3.2. "Psychology"

On the dissertation:

“EMOTIONAL INTELLIGENCE AND ACADEMIC SUCCESS IN PRIMARY EDUCATION AMONG SIBLING WITH TYPICAL GROWTH AND THOSE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS”

With author: **Ismini Angeliki Kavelidou** - doctoral student at the Department of Psychology, doctoral program "Pedagogical and Age Psychology" at the Faculty of Philosophy – SWU “Neofit Rilski”

1. GENERAL PRESENTATION OF THE PROCEDURE AND THE DOCTORAL STUDENT

The procedure and the presented set of materials are in accordance with the requirements of the LDASRB and the Regulations for its application, as well as with the Regulations for the development of the academic staff of the Southwest University "Neofit Rilski". Ismini Kavelidou has completed all the activities of her individual plan and has been unenrolled with the right of defense.

2. TIMELINESS OF THE PROBLEM

The doctoral dissertation examines an undeniably important but understudied problem in modern society, despite its interdisciplinary nature and socially significant emphasis. Chosen by PhD student Ismini Kavelidou topic is relevant because it represents a combination of several interdependent problems, each of which has a unique significance for special education. In the past, intelligence and emotions were considered as separate domains, but in 1989, an article titled "Emotional Intelligence" was published. With this new approach, the attention of scientists was redirected, who began to be interested in the idea of

another kind of intelligence, which is not related to the intellectual potential of the person, but to emotions. This is a significant area in pedagogy and psychology, covering a variety of theoretical and research requirements as well as practical applications, because intelligence alone is not sufficient to predict a person's success.

The PhD student aims in this dissertation to investigate the issue of emotional intelligence and academic success in primary education among siblings with normal development and those with special educational needs. Thus, the PhD student wants to test whether emotional intelligence contributes to recognizing and expressing emotions in such a way that they help cognitive processing of information, understanding emotions and their meaning, and the ability to control feelings in order to promote the emotional and intellectual development of students and especially among siblings with typical growth and those with special educational needs. This intention is especially valuable because people's ability to control their emotions and their ability to understand and influence the emotions of others is a natural skill set. As a result, emotional intelligence predicts an individual's ability to learn emotional skills in the same way that the ability to learn cognitive content is predicted by an individual's IQ, and this approach is called the "ability-based model" .

3. CHARACTERISTICS OF THE DISSERTATION DEVELOPMENT

The dissertation meets the requirements for development science. The research program has a well-thought-out conceptual framework, covering research requirements with a theoretical and experimental part.

The dissertation is developed in a volume of 207 standard pages, of which 174 pages are the main text, a bibliography with a total of 153 sources and 5 appendices. The content is organized into 3 main chapters:

statement of the problem, parameters and methodology of the study and analysis of the results. This is followed by a conclusion with conclusions, recommendations and contributions, references and appendices. 73 tables and 2 diagrams are included in the text.

The beginning of the dissertation explains why the research problem is important, presenting the key aspects of the research - the research objectives, the specific parameters and criteria for evaluating the data from the psychological research of emotional intelligence and academic achievement, as well as the related interactions between them, in children with different educational needs.

Ismini Kavelidou directs her research interests to the study of these psychological concepts, using an extensive and in-depth literature review as a basis to support her scientific assumptions in the dissertation. This allows her to draw her own conclusions and generalizations, which testifies to a high degree of research culture of selection and analysis of scientific information.

In her theoretical part, doctoral student Ismini Kavelidou presents a thorough overview of the topic focusing on the important aspects and points that are essential for establishing the basic structure and concept of the study.

In the second chapter of the dissertation, the theoretical-experimental and organizational parameters of the research are presented, and the goal, object, subject and research hypotheses are accurately and correctly presented. The tasks are divided into two groups - research and organizational. The research methods are described in detail, which provides a clear idea of the sequence and scope of the conducted research. Research methods are competently chosen and comprehensively presented.

The third chapter presents and discusses the collected data. Comprehensive quantitative and qualitative analyzes of various aspects of the research problem are presented. The results are presented in tables and graphs, which facilitates their perception and interpretation.

The empirical data confirm the expectations in the hypotheses assumed at the beginning of the study and Ismini Kavelidou concluded that the study results derived from descriptive statistics showed that the differences in emotional intelligence scores were small, with typically developing students showing a slightly higher overall score than their siblings with special educational needs. Indeed, the research results obtained from inductive statistics show that there is a statistically significant relationship between learning disabilities and emotional intelligence score. Thus, the results of the study confirm the sub-hypothesis that there are differences in emotional intelligence between siblings with typical growth and those with special educational needs.

From the analysis, discussion and analysis of the data obtained, it can be seen that Ismini Kavelidou has the competence to independently and accurately interpret the results in relation to the set goal and the set hypotheses.

4. CONTRIBUTION MOMENTS

I find in Ismini Kavelidou's research the following contributing points:

✓ The first contribution of this research project is the clarification of the fact that students with learning disabilities have lower emotional intelligence than students without such disabilities. This result is supported by previous research showing that people with special educational needs have lower levels of emotional intelligence. The use of typically developed siblings as a control group further strengthens the study's conclusions. These results are of particular

importance to teachers as they reveal additional information about the learning and social experiences of children with special educational needs.

✓ The second finding shows that there is a strong correlation between academic achievement and learning difficulties. Especially since students with learning disabilities achieve lower academic results than those with normal development. This is consistent with research that links educational disabilities to low academic achievement, as such disabilities inherently lead to learning problems. This research partially fills the gap in comparative data on the academic performance of siblings where one has special educational needs and the other does not.

✓ A statistically significant correlation was found between academic achievement and gender, where boys performing worse than girls do. Furthermore, regarding the relationship between educational deficits and gender, boys are more prone to such problems than girls. Level of education also plays a role in academic performance, with students from certain years performing lower than others. The type of school pupils attend also affects, with those attending special schools often having learning difficulties. It is also important to note the relationship between the level of education and emotional intelligence, as well as between gender and emotional intelligence, with girls having higher scores. These findings enhance the understanding of children with special educational needs and their relationship with the school environment.

✓ A fourth contribution that should be noted is that the study used a specialized research instrument. This instrument is aimed at measuring emotional intelligence in pre-adolescent children. The present study represents an additional application to this

questionnaire, which can certainly facilitate a better assessment of emotional intelligence in children.

CONCLUSION

5. A significant topic is presented that is of great importance for practice.
6. The dissertation is prepared according to the requirements for such scientific research, and the analysis and processing of empirical data are presented in detail and correctly.
7. The abstract follows the content of the dissertation work and accurately presents the research, the obtained results and their analysis.
8. Relevant scientific problems are included in the author's publications related to the topic of the dissertation.

These arguments are grounds for me to vote "YES" with conviction and to propose to the esteemed scientific jury to award the educational and scientific degree "doctor" to Ismini Kavelidou in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, Professional field 3.2. Psychology, Scientific area Pedagogical and age psychology.

Date: 11.06.2024
Blagoevgrad
/

Opinion by:
/ Assoc. Prof. Ivan Krastev, Phd